

תת"ע 6521/02/17 - אבו רומי מחמוד נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 6521-02-17 מדינת ישראל נ' אבו רומי מחמוד
תיק חיצוני: 13111326107

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מבקש אבו רומי מחמוד
באמצעות עו"ד אבו רומי מוחמד חסן
נגד מדינת ישראל
החלטה

הובאה בפני בקשה לביטול פסק הדין, בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 14.6.17.

בהתאם להזמנה לדין וכתב האישום, ביום 3.12.16, נהג המבקש את רכבו, פרטי, מסוג "מזדה", מ.ר. 2810571, ובעת שהרכב היה בתנועה, השתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית, בניגוד לתקנה 28(ב) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

ביום 14.6.17 נדון המבקש בהעדרו לקנס בסך 1,200 ₪.

לשיטת ב"כ המבקש, המבקש לא ידע אודות ההזמנה לדין וכתב האישום וגזר הדין התקבל אצלו ביום 9.1.17.

נטען כי המבקש הגיש בקשה להישפט וביום 12.2.17, וקיבל הודעה לפיה הזימון למשפט ישלח אליו במועד מאוחר יותר. המבקש לא קיבל זימון לדין ומבדיקת אישור המסירה של ההזמנה לדין עולה כי הוא חזר בציון "לא נדרש". ב"כ המבקש טוען כי ככל הנראה דבר הדואר נמסר לאדם אחר, ששמו זהה לשם המבקש.

בנוסף, כופר המבקש בביצוע העבירה, בציינו כי לא דיבר בטלפון וכי ברכבו מותקנת דיבורית ובעת האירוע השתמש בה, אך השוטר לא האמין לו. לפיכך ועל מנת למנוע עיוות דין, לשיטת ב"כ המבקש, הוגשה הבקשה.

ביום 15.1.18 הורה בית המשפט למשיבה למסור תגובתה בתוך 30 יום.

תגובת המשיבה לא הוגשה עד היום, ולפיכך, ניתנת החלטה זו, על בסיס החומר המונח בפני.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדרו. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א)2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(א)3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

נמצאו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין: קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין. התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש יעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

החלטה

ההמצאה של ההזמנה לדין

ב"כ המבקש טוען כי המבקש לא קיבל את ההזמנה לדין וצרף אישור מסירה ליום הדין אשר חזר כ"לא נדרש". באישור המסירה מצוינים תעודת הזהות של המבקש וכן תיבת דואר.

תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, קובעת חזקת מסירה בעבירה בה עסקין, כלהלן:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מהאמור כי ככל שחלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום, קיימת חזקת מסירה. החזקה ניתנת לסתירה, אם הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

ב"כ המבקש העלה טענה כללית, לפיה, המבקש לא קיבל את ההזמנה, וכי ככל הנראה דבר הדואר הגיע לאדם אחר בעל שם דומה.

בתי המשפט שדנו בנסיבות דומות - בכפרים, בהם אין רחובות, בהם קיימים מספר אנשים בעלי שם זהה, לגביהם נטען כי דברי הדואר לא הגיעו למענם בשל סיבה זו - קבעו כי על המבקש לסתור את חזקת המסירה, להמציא ראיות לביסוסה.

ראה לענין זה **עתמ (חי') 18744-12-14 מוחמד מוחסן נ' משרד התחבורה/אגף הרישוי**, שם, במקרה בו העלה העותר טענה לפיה הוא לא קיבל את הודעות לשכת ההוצל"פ מאחר שבכפר בו הוא מתגורר אין רחובות וקיימים 3 אנשים נוספים בעלי שם זהה, קבעה כב' השופטת תמר שרון-נתנאל, כי על העותר היה להוכיח כי לא קיבל את ההודעות. וכך בלשונה:

"אכן, חזקת המסירה עלולה ליצור בעייה במקרים בהם מדובר ביישובים קטנים, שאין בהם כתובות מדוייקות וראוי שהמחוקק ייתן על כך דעתו... אולם אין זו חזות הכול. עדיין יש לבחון, האם הראיות שהובאו על ידו מצביעות על אפשרות סבירה שהוא לא קיבל את ההודעות.

סבורה אני שהעותר שבפניי לא עמד בנטל זה.

אמנם, הוכח בפניי שביישוב בו מתגורר העותר מתגוררים (לפחות לפי רישום הכתובות בתעודות הזהות שלהם), שלושה אנשים, הנושאים שם זהה לשמו של העותר ולא הוכח בפניי שההודעות נשלחו אל העותר, בציון שם אביו.

לא הוכח בפניי, שהכתובת המדוייקת הנטענת של העותר, הייתה בידי לשכת ההוצל"פ ואף לא הוכח בפניי שהכתובת שמסר ב"כ העותר בדיון (הכוללת תיבת דאר), רשומה בתעודת הזהות של העותר או במשרד הפנים."

וכן ראה **רע"פ 2575/17 רונן גייאר נ' מדינת ישראל** (6.9.17) (להלן - עניין גייאר), שם דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין נדחתה, מהטעם שבשום שלב בהליך הוא לא הוצגה

כל ראייה שיש בה להוכיח כי הוא לא קיבל את ההזמנה לדיון מסיבות שאינן תלויות בו. וכך לדברי כב' השופט ח' מלצר:

"גם בפני המבקש שב וחזר על הטענה כי ביישוב בו הוא מתגורר, ישנן מספר משפחות נוספות העונות לאותו שם משפחה, ואף ביחס לטיעון זה לא הוצגה כל ראייה (ראו: רע"פ 3202/16 בן נחון נ' מדינת ישראל (18.05.2016))."

בענייננו, לא שהוכח בפני כי כתובתו של המבקש הייתה רשומה בתעודת הזהות שלו או במשרד הפנים, כנדרש על פי דין, ואף לא הוכח בפני הטיעון לפיו קיימים אנשים נוספים בעלי שם זהה בכפר בו מתגורר המבקש.

לפיכך, בנסיבות העניין, בהן חזר אישור המסירה כ"לא נדרש", קיימת חזרת מסירה ויש לראות בהזמנה כאילו הומצאה כדיון.

עיוות דין

טענה נוספת שהעלה ב"כ המבקש היא כי המבקש לא ביצע את העבירה המיוחסת לו וטען כי המבקש לא שוחח בטלפון, השתמש בדיבורית שהייתה מותקנת ברכבו, אך השוטר לא האמין לו.

לא הוצגה בפני כל ראייה לביסוס טענתו זו של המבקש.

לעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון ברע"פ 1773/04 אלעוברה אסמעיל נ' מדינת ישראל (להלן - עניין אלעוברה), (מיום 23.2.04), שם נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין, מנימוקים של שכחת מועד הדיון ועיוות דין, נדחתה:

"לא היתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש (לעניין זה ראה רע"פ 5377/03 וג'די ג'מאל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ר"ע 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3) 279). הדבר גם אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין, כפי שביאר בית המשפט המחוזי בעצם העקיפה הודה המבקש. העובדה שהמבקש כפר בפני השוטר שרשם את הדו"ח ובפני בית המשפט אין משמעותה שיש לבטל את פסק הדין כדי למנוע עיוות דין. לשיטה זו - כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק-דין, ולא היא." (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

דברים דומים השמיע בית המשפט, בעניין גייאר לעיל, לעניין טענת עיוות דין, בדחותו את בקשת רשות הערעור:

"בהקשר זה בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי המבקש לא נימק מדוע ייגרם לו עיוות דין אם לא יבוטל פסק הדין, זולת טענה כללית שהעלה לפיה הוא כופר במיוחס לו".

מכאן, שגם על פי החלופה השנייה, העשויה להצדיק ביטול פסק דין - חשש לעיוות דין - לא מצאתי לנכון לקבל את הבקשה.

באשר לעונש, גם כאן אין חשש לעיוות דין - המבקש הורשע בעבירה של שימוש בטלפון כשהרכב בתנועה, שלא באמצעות דיבורית, והושת עליו קנס בסך 1,200 ₪. נוכח האמור, בנסיבות בהן הורשע המבקש, הענישה היא מידתית וסבירה.

לסיכום, בנסיבות דנן, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערר בחוק.

ניתנה היום, ו' אדר תשע"ח, 21 פברואר 2018, בהעדר
הצדדים.